

Date: 11/10/22

Q.P. 096127

Paper / Subject Code: 35512 / Constitutional Law

Constitutional Law

1. Identify the wrong option

The Preamble secures to every citizen _____.

- a. Justice
- b. Fraternity
- c. Liberty
- d. Expression

2. The following subject is not given in the concurrent list

- a. Education
- b. Ports
- c. Forest
- d. Wild life

3. During National Emergency fundamental rights under _____ are automatically suspended.

- a. Art 14
- b. Art 32
- c. Art 21
- d. Art 19

4. Abolition of Untouchability enshrined under Art 17 is supported by _____.

- a. The Protection of Civil Rights Act
- b. The Civil Rights Movement Act
- c. The Civil Rights of Indians Act
- d. The Protection of Political Rights Act

5. Double Jeopardy means _____.

- a. No person shall be prosecuted twice for the
- b. No person shall be punished twice for the same offence
- c. No person shall be arrested twice for the same offence
- d. No person shall be detained twice for the same offence

6. Dr Ambedkar described this Article as the soul of Indian Constitution.

- a. Article 21
- b. Article 22
- c. Article 32
- d. Article 19

7. Money Bill originates in _____.

- a. Rajya Sabha

Date - 11/10/22

Q.P. - 390127

Paper / Subject Code: 35512 / Constitutional Law

b. Lok Sabha

c. The President's Office

d. The Prime Minister's Office

8. The Judges of Supreme Court retire at the age of _____.

a. 60 years

b. 62 years

c. 65 years

d. 63 years

9. The oath to the Governor is done in the Presence of _____.

a. Chief Justice of the State High Court

b. The President of India

c. The Chief Justice of India

d. The Prime Minister of India

10. Amendment to the Constitution of India cannot be done by the following way. _____.

a. amendment by simple majority

b. amendment by special majority

c. amendment by half majority

d. By special majority and Ratification by states

11. No bill can become law without the assent of _____.

a. The President

b. The Prime Minister

c. The Law Minister

d. The Speaker of Lok Sabha

12. The President. _____.

a. cannot be the member of Lok Sabha

b. cannot be the member of Rajya Sabha

c. cannot be the member of legislative assembly

d. cannot be the member of his family trust

13. The following case is also called as habeas corpus case. _____.

a. P.V. Narshimharao vs Union of India

Date: - 11/10/2022

G.P. 096127

Paper / Subject Code: 35512 / Constitutional Law

- b. ADM Jabalpur vs Shivkant Shukla
- c. Keshavanand Bharti Vs Union Of India
- d. Minerva Mills Vs Union of India

14. Which of the following words have been added to the preamble of our Constitution under the 42nd amendment

- (a) Justice and liberty
- (b) Liberty and fraternity
- (c) Socialist and secular
- (d) Fraternity and justice

15. . The case of _____ is popularly known as Mandal Commission Case.

- a. Ashok kumar Gupta v/s State of U.P.
- b. K.C.Vasantha Kumar v/s State of Kerala
- c. Indra Sawhney v/s Union of India.
- d. S.Rangarajan v/s Jagjivanram..

16. The power of transfer of judges must be exercised in the

- (a) Public interest
- (b) Good faith
- (c) By way of punishment
- (d) Interest of the judge

17. Which of the following cases deals with atrocities on pavement dwellers?

- (a). DK Basu Vs State of Bengal
- (b). MC Mehta Vs Union of India
- (c). Neela Bati Behra Vs State of Orisa
- (d). Olgatellis Vs Bombay Municipal Corporation

18. . Article 44 requires the state to secure for the citizens ----- throughout the territory of India.

- a. Uniform Civil Code
- b. Universal Civil Code.

Date: - 11/10/2022

G.P. 096127

Paper / Subject Code: 35512 / Constitutional Law

- b. ADM Jabalpur vs Shivkant Shukla
- c. Keshavanand Bharti Vs Union Of India
- d. Minerva Mills Vs Union of India

14. Which of the following words have been added to the preamble of our Constitution under the 42nd amendment

- (a) Justice and liberty
- (b) Liberty and fraternity
- (c) Socialist and secular
- (d) Fraternity and justice

15. . The case of _____ is popularly known as Mandal Commission Case.

- a. Ashok kumar Gupta v/s State of U.P.
- b. K.C.Vasantha Kumar v/s State of Kerala
- c Indra Sawhney v/s Union of India.
- d. S.Rangarajan v/s Jagjivanram..

16. The power of transfer of judges must be exercised in the

- (a) Public interest
- (b) Good faith
- (c) By way of punishment
- (d) Interest of the judge

17. Which of the following cases deals with atrocities on pavement dwellers?

- (a). DK Basu Vs State of Bengal
- (b). MC Mehta Vs Union of India
- (c). Neela Bati Behra Vs State of Orisa
- (d). Olgatellis Vs Bombay Municipal Corporation

18. . Article 44 requires the state to secure for the citizens ----- throughout the territory of India.

- a. Uniform Civil Code
- b. Universal Civil Code.

E950E4CBC6AA533A78AC6CD393C9F85B

Date: 11/10/22

G.P. 96127.

Paper / Subject Code: 35512 / Constitutional Law

- c. Uniform Civil Procedure.
d. Universal Criminal Procedure.
19. The Citizen of a state is a person who enjoys _____

- a. All civil and political rights
b. All cultural rights
c. All rights of aliens
d. All rights to contest elections

20. The solemn resolution in the Preamble of our Constitution of India is made in the name of.....

- (a) We, the people of India
(b) Constituent Assembly of free India
(c) Constituent Assembly, India
(d) India Independent India, 1947

Marathi translation of the Multiple Choice Questions

घटनात्मक कायदा

1. चुकीचा पर्याय ओळखा

प्रस्तावना प्रत्येक नागरिकासाठी सुरक्षित आहे _____

- a न्याय
b बंधुभाव
c स्वातंत्र्य
d अभिव्यक्ती

2. खालील विषय समवर्ती यादीत दिलेला नाही

- a शिक्षण
b बंदरे
c वन
d वन्यजीव

3. राष्ट्रीय आणीबाणी दरम्यान _____ अंतर्गत मूलभूत अधिकार आपोआप निलंबित केले जातात.

E950E4CBC6AA533A78AC6CD393C9F85B

Date: - 11/10/22

G.P. 96127

Paper / Subject Code: 35512 / Constitutional Law

- a कला 14
- b कला 32
- c कला 21
- d कला १९

4. आर्ट 17 अंतर्गत अंतर्भूत अस्पृश्यता निर्मूलनास _____ द्वारे समर्थन दिले जाते.

- a नागरी हक्क संरक्षण कायदा
- b नागरी हक्क चळवळ कायदा
- c भारतीय नागरी हक्क कायदा
- d राजकीय हक्कांचे संरक्षण कायदा

5. दुहेरी धोका म्हणजे _____.

- a कोणत्याही व्यक्तीवर दोनदा कारवाई केली जाणार नाही
- b एकाच गुन्ह्यासाठी कोणत्याही व्यक्तीला दोनदा शिक्षा होऊ शकत नाही
- c एकाच गुन्ह्यासाठी कोणत्याही व्यक्तीला दोनदा अटक करता येणार नाही
- d एकाच गुन्ह्यासाठी कोणत्याही व्यक्तीला दोनदा ताब्यात घेतले जाणार नाही

6. डॉ. आंबेडकरांनी या कलमाचे वर्णन भारतीय संविधानाचा आत्मा आहे.

- a कलम २१
- b कलम 22
- c कलम 32
- d कलम 19

7. मनी बिल _____ मध्ये उद्भवते.

- a राज्यसभा
- b लोकसभा
- c राष्ट्रपती कार्यालय
- d पंतप्रधान कार्यालय

8. सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश _____ वयाने निवृत्त होतात.

- a 60 वर्षे
- b ६२ वर्षे
- c ६५ वर्षे

Date:- 11/10/22

G.P. 98127

Paper / Subject Code: 35512 / Constitutional Law

d ६३ वर्षे

9. राज्यपालांना शपथ _____ च्या उपस्थितीत दिली जाते.

a राज्य उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्या

b भारताचे राष्ट्रपती

c भारताचे सरन्यायाधीश न्या

d भारताचे पंतप्रधान

10. भारतीय राज्यघटनेत दुरुस्ती खालील प्रकारे करता येणार नाही. _____

a साध्या बहुमताने दुरुस्ती

b विशेष बहुमताने दुरुस्ती

c अर्ध्या बहुमताने दुरुस्ती

d विशेष बहुमताने आणि राज्यांद्वारे मंजूरी

11. कोणतेही विधेयक _____ च्या संमतीशिवाय कायदा होऊ शकत नाही.

a राष्ट्रपती

b पंतप्रधान

c कायदा मंत्री

d लोकसभेचे अध्यक्ष

12. राष्ट्रपती _____

a लोकसभेचा सदस्य होऊ शकत नाही

b राज्यसभेचा सदस्य होऊ शकत नाही

c विधानसभेचा सदस्य होऊ शकत नाही

d त्याच्या कुटुंबाच्या ट्रस्टचा सदस्य होऊ शकत नाही

13. खालील केसला हेबियस कॉर्पस केस असेही म्हणतात. _____

a पी.व्ही. नरसिंहराव विरुद्ध भारत संघ

b एडीएम जबलपूर विरुद्ध शिवकांत शुक्ला

c केशवानंद भारती विरुद्ध भारत संघ

d मिनर्व्हा मिल्स विरुद्ध युनियन ऑफ इंडिया

14. 42 व्या घटनादुरुस्ती अंतर्गत खालीलपैकी कोणते शब्द आपल्या राज्यघटनेच्या प्रस्तावनेत जोडले गेले आहेत

(a) न्याय आणि स्वातंत्र्य

Date: - 10/11/22

Gr. P. 96127

Paper / Subject Code: 35512 / Constitutional Law

(b) स्वातंत्र्य आणि बंधुत्व

(c) समाजवादी आणि धर्मनिरपेक्ष

(d) बंधुत्व आणि न्याय

१५. _____ ची केस मंडल आयोग प्रकरण म्हणून प्रसिद्ध आहे.

a अशोक कुमार गुप्ता विरुद्ध यूपी राज्य

b के.सी. वसंत कुमार विरुद्ध केरळ राज्य

c इंद्रा साहनी विरुद्ध भारतीय संघ.

d एस. रंगराजन विरुद्ध जगजीवनसम..

16. न्यायाधीशांच्या बदलीच्या अधिकाराचा वापर करणे आवश्यक आहे

(a) सार्वजनिक हित

(b) सद्भावना

(c) शिक्षेच्या मागनि

(d) न्यायाधीशांचे हित

17. खालीलपैकी कोणते प्रकरण फुटपाथ रहिवाशांवर अत्याचाराशी संबंधित आहे?

(a). डीके बसू विरुद्ध बंगाल राज्य

(b). एमसी मेहता विरुद्ध युनियन ऑफ इंडिया

(c). नीला बती बेहरा विरुद्ध ओरिसा राज्य

(d). ओल्गटेलिस विरुद्ध मुंबई महानगरपालिका

१८. कलम 44 नुसार राज्याने नागरिकांसाठी सुरक्षित करणे आवश्यक आहे — भारताच्या संपूर्ण प्रदेशात.

a समान नागरी संहिता

b सार्वत्रिक नागरी संहिता.

c समान नागरी प्रक्रिया.

d युनिव्हर्सल क्रिमिनल प्रोसिजर.

19. राज्याचा नागरिक ही अशी व्यक्ती आहे जी _____ चा आनंद घेते.

a सर्व नागरी आणि राजकीय अधिकार

b सर्व सांस्कृतिक हक्क

c एलियन्सचे सर्व अधिकार

d निवडणूक लढविण्याचे सर्व अधिकार

Date: - 11/18/22

Q.P. 96127

Paper / Subject Code: 35512 / Constitutional Law

20. आपल्या भारतीय राज्यघटनेच्या प्रास्ताविकेतील पवित्र ठराव ..... या नावाने केला आहे.

- आम्ही, भारताचे लोक
- स्वतंत्र भारताची संविधान सभा
- संविधान सभा, भारत
- भारत स्वतंत्र भारत, 1947

Descriptive Type questions (each question carry 3 marks)

Attempt all questions

All questions are compulsory

Constitutional law set 1

- What do you understand by the term Locus standi?
- Explain the importance of Writs .
- Discuss the role of Election Commission
- Essential elements to acquire citizenship in India
- Power of President to Pardon
- Supreme Court and Judicial Activism
- State Emergency
- Freedom of Speech and Expression
- The Concept of State under Article 12
- The Money Bill

वर्णनात्मक प्रकारचे प्रश्न

सर्व प्रश्नांचा प्रयत्न करा

सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

घटनात्मक कायदा संच १

- लोकस स्टॅंडी या शब्दाने तुम्हाला काय समजते?
- लेखनाचे(writs) महत्त्व स्पष्ट करा.
- निवडणूक आयोगाच्या भूमिकेवर चर्चा करा
- भारतातील नागरिकत्व प्राप्त करण्यासाठी आवश्यक घटक
- क्षमा करण्याचा राष्ट्रपतीचा अधिकार
- सर्वोच्च न्यायालय आणि न्यायिक सक्रियता
- राज्य आणीबाणी

Date:- 11/10/22

A.P. 96127

Paper / Subject Code: 35512 / Constitutional Law

8. भाषण आणि अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य
9. कलम 12 अंतर्गत राज्याची संकल्पना
10. मनी बिल

Date: 11/10/2022

Q.P: 93194

1545 Sem - VII
LLB Sem - II

Paper / Subject Code: 35512 / Constitutional Law

LAW OF CONSTITUTION
FIRST LLB: SEM-II
MAY 2022

1. In which part the adoption of the Constitution is mentioned
संविधानाच्या कोणत्या भागामध्ये संविधानाचा अंगीकार केल्याचा उल्लेख आहे?
  - a. Part 3 भाग तीन
  - b. Preamble प्रस्तावना
  - c. Directive principle of State policy राज्याची मार्गदर्शक तत्वे
  - d. Centre state relations केंद्र आणि राज्य संबंध
2. As per the Indian Constitution custom should be consistent with which of the following part? संविधानाप्रमाणे रूढी प्रथा या संविधानाच्या कोणत्या भागाशी सुसंगत असल्या पाहिजे
  - a. Part 3 भाग तीन
  - b. Preamble प्रस्तावना
  - c. Directive principle of State policy राज्याची मार्गदर्शक तत्वे
  - d. None of the above वरीलपैकी एकही नाही
3. For whom the State can make special provision under Article 15(3)? संविधानाच्या अनुच्छेद १५(३) प्रमाणे राज्य कुणासाठी विशेष तरतूद करू शकते?
  - a. Women & Children महिला व बालक
  - b. Backward Class Persons मागासवर्गीय
  - c. Economically Weaker Section आर्थिकरित्या मागासवर्ग
  - d. Scheduled Caste अनुसूचित जाती
4. What is the object of Article 18 of the Constitution of India?
अनुच्छेद १८ चा उद्देश काय आहे?

Date: 11/10/2022

Q.P.: 93194

Paper / Subject Code: 35512 / Constitutional Law

- a. Abolish monarchies राजेशाही संपुष्टात आणणे
- b. Rejects all titles given by Britishers ब्रिटिशांनी दिलेल्या पदव्या नाकारणे
- c. Establishment of Equality समानतेची स्थापना करणे
- d. Abolition of Untouchability अस्पृश्यतेचा नायनाट करणे
5. Which of the following fundamental right inserted in 2002 in Part III of the Indian Constitution? २००२ मध्ये खालीलपैकी कोणत्या मूलभूत अधिकाराचा समावेश करण्यात आले?
- a. Right to food अन्नाचा अधिकार
- b. Right to education शिक्षणाचा अधिकार
- c. Right to property संपत्तीचा अधिकार
- d. Right to Employment रोजगाराचा अधिकार
6. On whom of the following the Constitution imposes the duty to protect the fundamental right of the Indian citizens? संविधानाने खालीलपैकी कुणावर नागरिकांच्या अधिकारांचे संरक्षण करण्याचे दायित्व लादले आहे?
- a. The Parliament संसद
- b. The Supreme Court सर्वोच्च न्यायालय
- c. The President of India भारताचे राष्ट्रपती
- d. The Election Commission भारतीय निवडणूक आयोग
7. Subject to the procedure established by law what cannot be deprived of by the State? कायदयाने निर्माण करून दिलेल्या प्रक्रियेप्रमाणे राज्य कशापासून वेगळे करू शकत नाही?
- a. Right to life and personal liberty जीवन जगण्याचा अधिकार आणि स्वातंत्र्याचा अधिकार
- b. Right to freedom of religion धर्म स्वातंत्र्याचा अधिकार

- c. Right to Property संपत्तीचा अधिकार
- d. Right to have constitutional remedies संविधानिक उपाययोजनेचा अधिकार
8. Which of the following part of the Constitution cannot be enforced by the courts? संविधानाचा कोणता भागाची न्यायालयाच्या माध्यमातून अंमल बजावणी करता येत नाही
- a. Part 3 भाग तीन
- b. Part 4 भाग चार
- c. Part 5 भाग पाच
- d. Part 6 भाग सहा
9. Who can take charge of office of president in the absence of President? राष्ट्रपतींच्या अनुपस्थितीमध्ये राष्ट्रपतींच्या कार्यालयाचा कारभार कुणाकडे दिला जातो?
- a. The Speaker of the Lok Sabha लोकसभेचा सभापती
- b. The Chairman of the Rajya Sabha राज्यसभेचा अध्यक्ष
- c. The Chief Justice of India भारताचे मुख्य न्यायाधीश
- d. The Prime Minister of India भारताचे प्रधानमंत्री
10. Who cannot cast vote in the election of President of India? राष्ट्रपतींच्या निवडणुकीमध्ये मतदानाचा अधिकार कुणास नसतो?
- a. Member of Lok Sabha लोक सभेच्या सदस्यांना
- b. Member of Rajyasabha राज्य सभेच्या सभासदांना
- c. Members of Legislative Council विधान परिषदेच्या सदस्यांना
- d. Members of Legislative Assemblies विधानसभेच्या सभासदांना
11. When the writ of habeas corpus does is maintainable? बंदी प्रत्यक्षीकरण ही रिट याचिका कधी दाखल करता येते?
- a. When lower court excess their jurisdiction जेव्हा कनिष्ठ न्यायालय त्यांच्या अधिकार क्षेत्राबाहेर जाऊन काम करतात

Date:- 11/10/22

G.P. 93194

Paper / Subject Code: 35512 / Constitutional Law

- b. When there is unlawful arrest बेकायदेशीर अटके विरोधात
- c. When the person holding authority without qualification अपात्र व्यक्तीच्या निवडी संदर्भात
- d. When the public servant fails to perform their legal duty जेव्हा सरकारी अधिकारी त्यांचे कायदेशीर कर्तव्य पूर्ण करत नाही

12. When can the State emergency be proclaimed? राज्य आणीबाणी कधी जाहीर करता येत?

- a. In war like situation युद्धजन्य परिस्थिती असल्यास
- b. Armed rebellion सशस्त्र बंडखोरी झाल्यास
- c. External aggression बाह्य आक्रमण झाल्यास
- d. Collapse of Constitutional machinery in state राज्य संविधानाप्रमाणे काम करत नसल्यास

13. In which of the following case the doctrine of basic structure was pronounced? खालीलपैकी कोणत्या केसमध्ये संविधानाचा मूळ गाभा हा सिद्धांत मांडण्यात आला.

- a. Shankari Prasad case शंकरी प्रसाद केस
- b. Sajjan Singh case सज्जन सिंग केस
- c. Keshwanand Bharti case केशवानंद भारती केस
- d. M C Mehta case एम सी मेहता केस

14. Who represent the union of India in courts? न्यायालयामध्ये केंद्र शासनाचे वकील म्हणून कोण काम पाहते

- a. Advocate general एडवोकेट जनरल
- b. The solicitor general सॉलिसिटर जनरल
- c. The attorney general अटॉर्नी जनरल
- d. Law minister कायदामंत्री

Date: - 11/10/22

G.P. 93194

Paper / Subject Code: 35512 / Constitutional Law

15. To whom the impeachment procedure not required to be followed? खालीलपैकी कोणत्या अधिकाऱ्यास पदच्युत करण्यासाठी महाअभियोग प्रक्रियेची गरज भासत नाही

- The president of India भारताचे राष्ट्रपती
- Governor of the state राज्यपाल
- Election commission of India भारतीय निवडणूक आयोगाचे अध्यक्ष
- The judges of High court उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश

16. Which of the following bill not required to be present or or pass by the Rajya Sabha खालीलपैकी कोणते बिल राज्यसभेत मांडण्याची किंवा त्यांच्याद्वारे पारित करण्याची गरज नाही

- The money bill मनी बिल
- Bills relating to finance आर्थिक संबंधातील बिल
- Bills relating to defense संरक्षण संबंधातील बिल
- Amendment to the constitution संविधानातील दुरुस्ती

17. What does include in the definition of State? राज्य या संकल्पनेच्या व्याख्येत कशाचा समावेश होतो?

- Parliament संसद
- The Center Government केंद्र शासन
- The Local Government स्थानिक शासन
- All of the above वरीलपैकी सर्व

18. Distinguished jurist can become the judge of which of the following court in India? कायदेतज्ज्ञ हा कोणत्या न्यायालयाचा न्यायाधीश होऊ शकतो?

- Supreme Court of India सर्वोच्च न्यायालय
- High Court उच्च न्यायालय
- District Court जिल्हा न्यायालय

Date:- 11/10/22

G.P. 93194

Paper / Subject Code: 35512 / Constitutional Law

7. Mr. Gangaram was dismissed from service without giving any opportunity or any prior notice. Discuss the protection available to Gangaram under the Indian constitution. शासकीय सेवेत असलेल्या गंगाराम यास कोणत्याही प्रकारची संधी व सूचना न देता कामावरून बडतर्फ करण्यात आले भारतीय संविधानाप्रमाणे गंगाराम यास असलेले संरक्षण स्पष्ट करा
8. Explain the role of Election Commission of India. भारतीय निवडणूक आयोगाची भूमिका स्पष्ट करा
9. Explain the offences under the Protection of Civil Rights Act. नागरी हक्क संरक्षण कायद्याप्रमाणे असलेले गुन्हे स्पष्ट करा.
10. Explain the restriction on right to freedom of religion. धर्म स्वातंत्र्याच्या हक्कावर असलेले निर्बंध स्पष्ट करा.

Paper / Subject Code: 35512 / Constitutional Law

d. All the courts सर्व न्यायालये

19. Which courts are known as courts of Records? अभिलेख न्यायालये म्हणून कुणास म्हटले जाते?

a. High Court उच्च न्यायालय

b. Supreme Court of India सर्वोच्च न्यायालय

c. Both High court & Supreme Court उच्च न्यायालय आणि सर्वोच्च न्यायालय

d. All the Courts सर्व न्यायालये

20. Which of the following law was passed to fulfill the object of Article 17? खालीलपैकी कोणता कायदा अनुच्छेद 17 च्या उद्देशपूर्तीसाठी पारित केला आहे?

a. The Protection Civil Rights Act नागरी संरक्षण कायदा

b. laws in regards with Reservation आरक्षण संबंधीचा कायदा

c. The Caste Disability Act कास्ट डिसॅबिली कायदा

d. Maternity Benefit Act मातृत्व लाभ कायदा

DESCRIPTIVE

1. Explain the concept of democratic and republic. लोकशाही आणि प्रजासत्ताक यांचा अर्थ सांगा

2. Explain the meaning of the 'State' under Indian constitution. भारतीय संविधानाप्रमाणे 'राज्य' ही संकल्पना स्पष्ट करा

3. Discuss the power of the Supreme Court under article 32. अनुच्छेद 32 प्रमाणे सर्वोच्च न्यायालयात असलेले अधिकार सांगा

4. Explain the modes of acquisition of citizenship in India? नागरिकत्व प्राप्त करण्याचे विविध मार्ग सांगा

5. Explain the role of the State Public Service Commission. राज्य सेवा आयोग यांची भूमिका स्पष्ट करा

6. Explain any two writs. कोणत्याही दोन प्रकारच्या रिट्स स्पष्ट करा

11/11/22

3200216 - 3rd Year LLB/BLS (3rd Year Course)

Paper / Subject Code: 35702 / Constitutional Law.

QP-10866

[Time: 2 Hours]

[Total Marks 60]

Question no. 1:

Answer in two sentences (Any Six)

Total marks 12

02 Marks each

1. Socialist State
2. Private Members' Bill
3. When to hold Presidential Election?
4. Doctrine of Prospective Overruling
5. Exclusion (exceptions) of Article 131
6. Importance of L. Chandra Kumar v. Union of India, AIR 1997 SC 1125 case.
7. Court of record
8. Full Faith and Credit clause.
9. Two exceptions to freedom of trade and commerce
10. Dual Citizenship: Article 9

Question no. 2:

Short notes (Any Two)

Total marks 12

06 Marks each

1. 52nd Constitutional Amendment Act
2. Constitutionalism vs Constitution
3. Explain the provisions of appointment and removal of judges in India.
4. Writ of Certiorari and writ of Prohibition

Question no. 3: (Any Two)

Situational questions

Total marks 12

06 marks each

1. A preference policy was adopted by which the Government granted price preference to Public Sector Enterprises (PSEs) to the effect that the price quoted by them which was less than 10% of the lowest price would be reckoned while taking a decision on finalizing the tender.
  - a) Whether the classification adopted by a law is reasonable or not? Explain reasons with relevant constitutional provision.
  - b) What is reasonable classification?
2. A foreigner who came to India in 1937 on a Belgian passport engaged himself in Christian missionary work. He had been staying continuously in India since 1937. By an order dated 8-7-1987, his request for further stay in India was rejected and he was ordered to leave the country. He challenged the order through a writ petition under Art. 32.
  - a) Explain with reasons and relevant provisions, whether he will succeed or not?
  - b) Explain any three modes of acquiring citizenship.

10866

Page 1 of 4

Q.P. - 10866

3. Mr. Kadambe, a member of a Scheduled Caste is converted to Christianity and, thereafter, is reconverted to Hinduism.
- What is his status? Whether such reconversion would entitle him to be automatically treated as belonging to his original caste, before conversion?
  - Explain with reasons and relevant provisions, whether he will succeed or not?
4. The Bokaro Steel Plant is under the management and control of the Steel Authority of India Ltd. It is a company incorporated under the Companies Act and its shares are owned by the Central Government. Its Chairman and the Board of Directors are appointed by the President of India. The power of appointment and removal of workers vest in the Steel Authority of India Ltd. which also determined their remuneration. The Steel Authority as well as the Bokaro Plant performs non-governmental functions such as manufacturing steel. The Khalashis (manual workers) or meter readers employed by the Bokaro Plant are not subject to the control of the government which neither exercised the power of appointment nor of removal of these persons. Control over the work of these employees is exercised by the Steel Authority and not by the Central Government.
- Explain whether these employees can be regarded as holding an office of profit under the Central Government or not. Give reasons and relevant constitutional provisions.
  - Explain the concept of 'office of profit'.

Question no. 4: (Any Two)

Long questions

Total marks 24

12 Marks each

- Explain the judicial functions, legislative functions and executive functions of Central Executive.
- Whether Indian Judiciary is independence? Explain with the help of reasons and relevant Constitutional provisions.
- Explain the relationship between Fundamental Rights and Directive Principles to State. Which one is judicially preferred over the other? Explain with relevant case laws.
- Can the Indian Constitution be characterised as Federal Constitution? Discuss with relevant case laws.

*****

1122

Q.P. :- 10866

वेळ: २ तास

गुण: ६०

प्रश्न क्र.१: दोन वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही सहा)

(१२ गुण)

१. समाजवादी राज्य स्पष्ट करा.
२. खाजगी सदस्य विधेयक म्हणजे काय?
३. राष्ट्रपतीपदाची निवडणूक कधी घ्यायची?
४. प्रोस्पेक्टिव्ह ओव्हररूलिंग म्हणजे काय?
५. अनुच्छेद १३१ चे अपवर्जन (अपवाद) स्पष्ट करा.
६. एल. चंद्र कुमार विरुद्ध भारतीय संघराज्य, AIR १९९७ SC ११२५ ह्या केस चे महत्व सांगा.
७. कोर्ट ऑफ रेकॉर्ड स्पष्ट करा.
८. पूर्ण विश्वास आणि क्रेडिट क्लॉज स्पष्ट करा.
९. व्यापार आणि वाणिज्य स्वातंत्र्याचे दोन अपवाद सांगा.
१०. अनुच्छेद ९ प्रमाणे दुहेरी नागरिकत्व स्पष्ट करा.

प्रश्न क्र.२: कोणत्याही दोनवर टीप लिहा

(१२ गुण)

१. ५२ वी घटनादुरुस्ती कायदा
२. संविधानवाद विरुद्ध संविधान
३. भारतातील न्यायाधीशांची नियुक्ती आणि काढून टाकण्याच्या तरतुदी स्पष्ट करा.
४. उत्तप्रेषण आणि प्रतिबंध रिट

प्रश्न क्र.३: परिस्थीनजन्य कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(१२ गुण)

१. एक प्राधान्य धोरण स्वीकारण्यात आले की ज्याद्वारे सरकारने सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रमांच्या (PSEs) किंमतीला प्राधान्य दिले की त्यांच्याद्वारे उद्धृत केलेली किंमत जी सर्वात कमी किंमतीच्या १०% पेक्षा कमी असेल, ती अंतिम करण्याचा निर्णय घेताना मोजली जाईल.
अ) निविदा कायद्याने स्वीकारलेले वर्गीकरण वाजवी आहे की नाही? संबंधित घटनात्मक तरतुदीसह कारणांसह स्पष्ट करा.
ब) 'वाजवी वर्गीकरण' म्हणजे काय?
२. बेल्जियमच्या पासपोर्टवर १९३७ मध्ये भारतात आलेल्या एका परदेशी व्यक्तीने स्वतःला ख्रिश्चन मिशनरी कार्यात गुंतवून घेतले. १९३७ पासून ते सतत भारतात राहत होते. ८-७-१९८७ च्या आदेशानुसार, त्यांची भारतात आणखी राहण्याची विनंती नाकारण्यात आली आणि त्यांना देश सोडण्याचा आदेश देण्यात आला. त्यांनी अनुच्छेद ३२ अंतर्गत रिट याचिकेद्वारे या आदेशाला आव्हान दिले.
अ) ती रिट यशस्वी होईल की नाही? कारणे आणि संबंधित आदेश संविधानिक तरतुदींसह स्पष्ट करा.
ब) नागरिकत्व मिळविण्याच्या कोणत्याही तीन पद्धती स्पष्ट करा.
३. श्री कदंबे, अनुसूचित जातीचे व्यक्तीने ख्रिश्चन धर्म स्वीकारला. परंतु त्यानंतर ते हिंदू धर्मात परत आले,
अ) आता त्यांची स्थिती काय आहे? धर्मपुनर्परिवर्तन केल्याने त्याला आपोआपच त्याच्या मूळ जातीचे मानले जाईल का?
ब) कारणे आणि संबंधित तरतुदींसह स्पष्ट करा, तो यशस्वी होईल की नाही?

11/11/22

Q.P. 10866

४. बोकारो स्टील प्लांट हे स्टील अथॉरिटी ऑफ इंडिया लिमिटेडच्या व्यवस्थापन आणि नियंत्रणाखाली आहे. ही कंपनी कायद्यांतर्गत अंतर्भूत केलेली कंपनी आहे आणि त्याचे शेअर्स केंद्र सरकारच्या मालकीचे आहेत. त्याचे अध्यक्ष आणि संचालक मंडळ भारताचे राष्ट्रपती नियुक्त करतात. कामगारांची नियुक्ती आणि काढून टाकण्याचे अधिकार स्टील अथॉरिटी ऑफ इंडिया लि. मध्ये आहेत जे त्यांचे मानधन (पगार) देखील निर्धारित करतात. पोलाद प्राधिकरण तसेच बोकारो प्लांट हे गैर-सरकारी कार्ये करतात. जसे पोलाद उत्पादित करणे. बोकारो प्लांटद्वारे नियुक्त केलेले खलाशी (मॅन्युअल कामगार) किंवा मीटर रीडर हे सरकारच्या नियंत्रणाच्या आधीन नाहीत, ते या व्यक्तींना नियुक्त अथवा बरखास्त करत नाही. या कर्मचारींच्या कामावर केंद्र सरकारचे नव्हे तर पोलाद प्राधिकरणाचे नियंत्रण असते.
- अ) हे कर्मचारी केंद्र सरकारच्या अंतर्गत लाभाचे पद धारण करू शकतात का हे स्पष्ट करा. कारणे आणि संबंधित घटनात्मक तरतुदी द्या.
- ब) 'नफ्याचे कार्यालय' ही संकल्पना स्पष्ट करा.

प्रश्न क्र.४: कोणत्याही दोनची सविस्तर उत्तरे लिहा.

(२४ गुण)

१. केंद्रीय कार्यकारिणीची न्यायिक कार्ये, विधिमंडळ कार्ये आणि कार्यकारी कार्ये स्पष्ट करा.
२. भारतीय न्यायव्यवस्था स्वतंत्र आहे की नाही? कारणे आणि संबंधित घटनात्मक तरतुदींच्या मदतीने स्पष्ट करा.
३. मुलभूत हक्क आणि राज्याचे निर्देशात्मक तत्त्वे यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा. न्यायिकदृष्ट्या कोणत्या एकाला दुसऱ्यापेक्षा प्राधान्य दिले जाते का? संबंधित केस कायद्यासह स्पष्ट करा.
४. भारतीय राज्यघटनेला संघराज्य राज्यघटना म्हणता येईल का? संबंधित केस कायद्यासह चर्चा करा.